

BŘEZEN 2001

SPOLEČNOST PŘÁTEL USA
SOCIETY OF FRIENDS OF THE USA
ČÍSLO 1
ROČNÍK 12

BULLETIN

NÁZORY - INFORMACE - DISKUSE - HISTORIE - DOPISY

23. únor v 10.20 hod - severní okraj kráteru sopky SURIBAČI

Válka se blíží ke svému finále a v Tichomoří "US Marine Corps" absolvovala šest měsíců tvrdých bojů o Guadalcanal se 1152 mrtvých a 2799 raněných. Následovaly těžké boje námořní pěchoty na ostrově Tarava, Marschalových ostrovech, Marianách, Peleliu a Filipinách atd. Ve finále zůstávají dvě jména Iwodžima a Okinava.

Historie jedné fotografie a jednoho symbolu IWO - JIMA 1945

8 čtverečních metrů sopečného popela písku, kamení a několik palem. 1000 km od Tokia na jih. Zde chtějí Američané vybudovat strategické letiště k nepřetržitým náletům na Japonsko.

Námořní pěchota má své bojové heslo "Jsme námořní pěchota - neznáme nepřekonatelnou překážku", které se stalo východiskem z kritických situací pro kongresmany:

"Pošlete tam námořní pěchotu!!" A proto Iwodžima rovná se námořní pěchota! Velitelem ostrova byl Tadamiči Kuribajši, který soustředil k obraně 23 000 dokonale vyzbrojených vojáků, s 361 děly, 22 tanky a s pobřežím plným pevnůstek. Centrem obrany byla sopka Suribači, kterou obklopovalo 730 pevnůstek se sítí tunelů a 2 polní letiště.

Americké námořnictvo ovšem soustředilo síly na boje,

Z OBSAHU:

● Z naší činnosti: "St. Valentine's Day" ● Zatrhněte si v kalendáři ● Program "klubových úterků" od března do června 2001 ● Přehled koncertů léto 2001 ● Nové filmy USA v našich kinech ● Nové čtení o USA ● Hvězdy amerického filmu ● Klasika a jazz na jednom koncertě ● Smetanovci v USA

Členům SP USA

Redakce "BULLETINU" si vám dovoluje nabídnout nové uspořádání časopisu jak ve svém obsahu tak ideově a graficky.

Chtěli bychom, abyste nám svoji účastí na vytváření obsahu pomohli udávat jeho směr a pestrost, abyste byli jeho tvůrci i vy, které zajímá historie i současnost ve Spojených státech, jejich život, politika, problémy.

Tomu, kdo Spojené státy navštívil a to jak s cestovní kanceláří tak jako samostatný turista, přinesla jistě tato cesta nespočet dojmů a zážitků a my bychom rádi těm, kdo Spojené státy teprve navštíví, předali vaše zkušenosti, rady a informace jak se v určitých situacích pro Evropana nezvyklých zachovat.

Vášim příspěvím lze otevřít i neznámé či méně známé okamžiky z roku 1945 a z 3US Army.

Je zde i historie SP USA od roku 1945 až po současnost. Prostřednictvím "BULLETINU" lze proniknout i k Čechům, kteří žili ve Spojených státech a poznat jejich názory na dnešní problémy Evropy i ČR.

Časopis chce předkládat vaše názory, myšlenky a nebude uzavřen ani diskusi na svých stránkách. Redakce věří, že členové SP USA mají stále co říci k myšlenkám a ideím, které nás spojují.

Za redakci Bulletinu

J. Bláha

IWO - JIMA 1945

pokračování ze strany 1

kteří nastanou v Okinavě a "US AIR FORCE" bombardovalo japonské ostrovy a tak námořní pěchota disponovala při invazi jen svými 144 "Corsairy" a 216 piloty námořní pěchoty.

Závěr: Nedostatečná palebná příprava bombardování znamenala obrovské ztráty. Dokonce největší v historii námořní pěchoty od roku 1775 až po současnost (v jedné bitvě).

Den "D" byl stanoven na 19. února 1945 - pondělí. Slunce a jasno pro 4. a 5. divizi námořní pěchoty a jejich čtyři pluky. V záloze byli 24. a 26. pluk s veterány a veteráni s 3. divizí gen. majora Erskina, která byla nasazena v den "D", ale až později.

Plán dobytí byl rychle obsadit obě letiště, zmocnit se obrany Suribači a v závěru spojením všech jednotek dosáhnout od jihu severní cíp ostrova. Doba operace 14 dní. Skutečnost - měsíc tvrdých bojů.

Operace začala přiblížením 482 obojživelných plavidel na pláž, kterou mělo vyčistit 25 Corsairů námořní pěchoty vzletlých z letadlové lodi Essex/CV9 spolu s 24 Hellcaty námořnictva Spojených států.

Výsadky vstoupily na pláž v 8.59 h. Pod sebou sopečný prach, před sebou terasa zakrývající palebné pole. A nejhorsí je čekalo. Zakopaní Japonci přežili bombardování a snesli na Američany hustou palbu z minometů, kulometů a pušek. Sami nebyli vidět.

Během dne se vylodilo 30 000 mužů a Suribači byla odříznuta od zbytku ostrova. Ztráty prvního dne byli deprimující: 548 mrtvých pěšáků a 1775 raněných. Zajatci se nebrali na obou stranách.

Druhý den využívali Japonci výhodu bunkrů na vyvýšeninách Suribači a odstřelovali pobřeží.

Ve středu se námořní pěšáci snažili plamenomety a ručními granáty dobývat 1600 Japonců v jeskyních a bunkrech na svazích Suribači. Do večera jich bylo 40 zničeno. Lehce přšelo. 2. a 3. prapor 28. pluku si připsal další úspěch.

Ve čtvrtek je Suribači obklíčena a silně prší. Popel se mění v bahno. Boje pokračují.

Je pátek 23. února 1945 - a hlídka seržanta Watsona se 4 muži stojí na okraji kráteru sopky. Nalézají zde zbraně, ale ne Japonce. Později je vyslán poručík H. G. Schrier se 40 muži, aby zajistil vrchol sopky a vztyčil malou americkou vlajku. V 10.20 h. byla na dlouhé žerdi vztyčena vlajka Spojených států na severním okraji kráteru Suribači.

V tento okamžik se rozezněly lodní zvony na všech plavidlech invazní flotily.

Když ministr námořnictva J. H. Forrestal spatřil vlajku USA na vrcholu Suribači, řekl generálporučíku Hollandu Smithovi: Hollande, na vztyčení vlajky nad Suribači bude námořní pěchota vzpomínat po příštích 500 let.

V okamžiku kdy seržant Louis R. Lavery fotografoval vztyčení vlajky pro časopis námořní pěchoty "Leathernek", vylezli z jeskyně dva Japonci. Jednoho zastřelil vojín A. Robeson, ovšem druhý stačil hodit na Američany granát. Seržant Lavery se zřítíl do kráteru sopky. Fotoaparát byl zničen, ale film jako zázrakem zůstal zachován a dokumentoval těch šest mužů, kteří jako první vztyčili vlajku na Suribači: por. Schrier, seržant E. I. Thomas jr., seržant Hansen, desátník Ch. W. Lindberg, vojín J. R. Michels a vojín Louis Charlo, indián kmene "Crow" (vraních indiánů).

Z těchto šesti byli Hansen, Thomas a Charlo zabiti na Iwodžimě (Thomas 3. III. v den svých 20. narozenin).

Lindberg a Michels byli zraněni a pouze Schrier přežil Iwodžimu bez úhony.

Ovšem autorem fotografie roku, která se stala nejslavnější válečnou fotografií, často reprodukovanou po celém světě mimo jiné i na poštovních známkách, byl fotograf "Associated Press" Joe Rosenthal. Válečný fotograf, který s námořní pěchotou prožíval čtvrtou invazi. Fotografie vznikla z rozhodnutí podplukovníka Johnsona, který chtěl vidět nad Iwodžimou velkou vlajku a tento okamžik zachytit profesionálním fotografem. Předal tedy velkou vlajku z výsadkového plavidla por. Wellsovi a ten s Rosenthalem zhotovil fotografii. Muži na fotografii šťastně reprezentují různé národnosti, zleva doprava to jsou:

des. I. H. Hayes z Bapchule - Arizona

des. F. R. Sousely z Flemingsburu - Kentucky

serž. M. Strank (Slovák) z Conemaughu - Pennsylvanie

námořní lékárník J. H. Bradley z Appeltonu - Wisconsin

vojín R. A. Gagnon z Manchesteru - New Hampshire

des. H. H. Block z Waslaco - Texas

Tři z nich padli na Iwodžimě: Sousely, Strank a Block.

Zde končí příběh zrodu fotografie, která stála u zrodu předlohy pro gigantické sousoší na národním hřbitově v Arlingtonu (Washington D. C.), kde je 28. únor 1945, kdy padla Iwodžima, vzpomínám slavnostní ceremonií námořní pěchoty za obrovské účasti Američanů.

V roce 1945 však boje pokračovali a námořní pěchota platila krvavou daň až do 28. března, kdy se jí podařilo dobít poslední jeskyně. Tělo generála Kuribajšihho nikdy ne našli, ani Američané ani Japonci. Po bojích bylo na Iwodžimu dopraveno bombardéry B-29 Superfortress cel-

dokončení ze strany 2

kem 24 761 specialistů na zbudování letiště, ze kterého bylo podniknuto 1191 průzkumných operačních letů a 3081 náletů na Japonsko.

Na Iwodžimě ztratila námořní pěchota 25 851 mužů a chystala se na Okinawu.

Opět neklamala a heslo v jejím znaku "Semper Fidelis" (Vždy věrný) prokázalo svoji opodstatněnost.

V Evropě jsou vzpomínána různá výročí a vítězství, invazí v Normandii počínaje a osvobozením Plzně konče. Zde bývá jako protivník uváděn fašismus. Ovšem s německou armádou bojovala na druhém konci japonská císařská armáda stejně houževnatá, dobře vyzbrojená a mnohem fanatičtější a ta byla druhým soupeřem Američanů.

Smyslem těchto řádků je připomenout nám zde v Evropě, že to nebyla jen pláž Omaha, Ardeny a 3. Pattonova armáda, ale že to bylo také Tichomoří s desítkami ostrovů, s Guadalcanalem, Okinawou a Iwojimą, která se svým 28. únorem 1945 stala jejich symbolem.

"SANDS OF IWO JIMA"

V roce 1949 natočila společnost Republic Pictures film věnovaný "námořní pěchotě Spojených států (USMC), jejíž činy a odvaha zanechaly trvalý dojem ve světě i v srdcích Američanů", pro něž se "USMC" stala symbolem odvahy. Film byl uváděn pod názvem "Sands of Iwo Jima" (V písku Iwo Jimy) a byl světovou veřejností a kritikou hodnocen jako jeden z pěti nejlepších válečných filmů jaké kdy byly natočeny. Kritika jej pak uváděla jako ...věrohodný filmový dokument o hrůze a šílenosti této bitvy.

Hlavní roli seržanta Strykera vytvořil John Wayne a to v takové formě, že je filmovými historiky hodnocena jako jeho životní výkon. Byla to i jeho první nominace na "Oscara". Režie se zhostil Allan Dwan podle námětu a scénáře Harry Browna a J. M. Granta.

J. Bláha

Raut v Rytířské

V pátek 26. 1. 2001 se konalo setkání členů SP USA, na které navazovalo sobotní konání prezidia.

Setkání proběhlo ve formě rautu a ukázalo výhody nových rozsáhlých prostor v Rytířské ulici.

Účast 45 přítomných členů ze všech poboček prověřila jakou schopnou kapacitu je "Rytířská 10" snést při příštích akcích.

Ohlasy na setkání a jeho organizaci byly hodnoceny kladně a ukázaly, že o dění a interní život ve SP USA je stále zájem.

J. Bláha

"St. Valentine's Day" v Ostravě

Jako každoročně již po osmé pořádala ostravská pobočka SP USA "St. Valentine's Day" a to dne 17. února 2001 v Nashville club na Plynární ul. v Ostravě 1. Byl to velice zdařilý večer, i když opět se sešly jen členové brněnské pobočky a ostravské. Velice nás mrzí, že členové ostatních poboček si neudělají čas na přátelské posezení a pobavení. K tanci hrála známá skupina "Nebratři" a kulturní program předvedla taneční skupina "TEP", která nám předvedla několik country tanců. Akce pořádané naší pobočkou jsou velice oblíbené a vždy se sejde mnoho příznivců z řad občanů Ostravy. Byli bychom rádi, kdyby se těchto akcí zúčastňovalo více členů jiných poboček SP USA.

Urbancová

* * *

Ozval se Hlas Ameriky

O spolupráci s pobočkou SP USA požádal Klub přátel Hlasu Ameriky. Klub byl založen v r. 1999, má formu občanského sdružení a schází se ve 4. p. hotelu LEGIE na nám. I. P. Pavlova. Dnes má asi 80 - 100 sympatizantů.

Zástupci Klubu přátel Hlasu Ameriky si vyzvedli náš Bulletin a vyzvedli si seznam akcí, které se konají v rámci našich "klubových úterků". Naše členy naopak zvou na přednášky do hotelu LEGIE.

Termíny přednášek: 3. 4., 16. 5. a 13. 6. (témata a lektory nám sdělí později).

Podzimní termíny: 12. 9., 10. 10., 28. 11.

Porady s naší pobočkou SP USA se zúčastnili za Klub Hlasu Ameriky pánové JUDr. Václav Kulhavý a Ing. Petr Pojer.

Zatrhněte si v kalendáři

datum: sobota 16. června 2001

Proč?

Protože se všichni zúčastníme populární plavby vyhlídkovým lodním restaurantem ORCA po Vltavě.

Protože se jedná o společenské setkání, přivedeme také svoje partnery, děti, hosty a pozveme samozřejmě mimopražské členy SP USA!!

Tentokrát se však musíme všichni předem přihlásit, až budou rozeslány pozvánky, protože kapacita lodí je 100 míst a v minulém roce se nás sešlo 93, takže lze očekávat velký zájem.

Časový rozvrh plavby:

14.30 - 18.30, tedy o hodinu déle, než v loňském roce.

Zajímavost plavby:

bohaté bufetové občerstvení!

Všechny členy Společnosti přátel USA zve výbor pobočky Praha - hlavní město.

Klubové úterky v "Rytířské"

27. 3. 17.00

Hudební videofilm "The Ultimate Event" - koncert populární hudby slavných zpěváků (Frank Sinatra, Sammy Davis jr., Liza Minelli) - z videotéky pana Lišky, trvání cca 120 min.

3. 4. 17.00

Putování národními parky jihozápadu USA - beseda s účastníky programu pro studenty "Work and Travel in USA" Petrou Dudkovou a Pavlem Novotným (ukázky)

10. 4. 17.00

Výborová schůze pobočky Praha - hl. město

17. 4. 17.00

Hudební film z prostředí koncertů country hudby v USA "On the road again" (Znovu na cestě) - hrají Willie Nelson a Dyan Cannon - p. Liška, 114 min.

24. 4. 16.30

Přednáška Dr. Jana Helbicha: Washington D. C. (poslední, 32. přednáška z cyklu "Státy USA")

15. 5. 15.00

Redakční rada časopisu Bulletin

15. 5. 17.00

Zahájení nového cyklu přednášek Dr. Jana Helbicha "Hvězdy amerického filmu" - přednáška č. 1 (June Allyson, Loni Anderson, Pamela Anderson, Ursula Andress, Patricia Arquette)

22. 5. 17.00

Výborová schůze pobočky Praha - hl. město

29. 5. 17.00

Hudební videofilmy pro milovníky jazzu - Duke Ellington (světový big band) a Lionell Hampton (světový vibrafon) - z videotéky p. Lišky, 114 min.

5. 6. 17.00

Promítání filmu dle výběru posluchačů z přednášky č. 1 Dr. Helbicha

12. 6. 15.00

Redakční rada časopisu Bulletin

12. 6. 17.00

Přednáška č. 2 "Hvězdy amerického filmu" (Lauren Bacall, Carroll Baker, Anne Bancroft, Drew Barrymore, Kim Basinger, Catherine Bell) - Dr. Jan Helbich

mimo:

16. 6. 14.30 - 18.30

Společenské setkání s mimopražskými členy SP USA, rodinnými příslušníky a hosty - restaurační loď ORCA, plavba po Vltavě

19. 6. 17.00

Výborová schůze pobočky Praha - hl. město

26. 6. 17.00

Promítání filmu dle výběru posluchačů k přednášce č. 2.

Ing. Josef Klička

Přehled koncertů léto 2001

VIRGINIA CHORAL

8. 7. Praha, Rudolfinum - Dvořákova síň 20.00 hod.

Program: A. Dvořák Mše D-dur, A. Dvořák Žalm, L. Bernstein Chichesterské žalmy

Dirigent: Robert Shoup

MIDWEST YOUNG ARTIST ORCHESTRA

20. 7. Praha, Rudolfinum - Dvořákova síň 19.30 hod.

Program: J. Brahms Symfonie č. 2, L. Bernstein

Dirigent: Allen Dennis

INDIANA PARDUE FESTIVAL CHORUS

30. 7. Zlonec kostel 19.00 a capella

1. 8. Nelahozeves, 19.00 s orchestrem

5. 8. Rudolfinum - Dvořákova síň 19.30 s orchestrem

Program: L. Bernstein, S. Barber, G. Gershwin

Dirigent: William Skoog

COLLEGIATE CHORALE

27. 7. Zlonec, kostel, 19.00 s orchestrem

28. 7. Obecní dům, Smetanova síň 19.30

Program: W. A. Mozart Requiem, L. v. Beethoven Choral Fantasy

Dirigent: Robert Bass

*Ing. Irena Horáková
TERIS 2002*

Nové filmy USA v našich kinech (1)

Z Filmového přehledu vybral Jan Helbich

Podezření. Pův. název Under Suspicion. Rok výr. 1999, koprodukce s Francií, prem. 1. 3. 2001. České titulky. Režie Stephen Hopkins. Hrají Morgan Freeman, Gene Hackman, Thomas Jane, Monica Belluciová aj. Psychologický kriminální remake francouzského dramatu Svědek (1981) přesazený do prostředí novoročního karnevalu v San Juanu na Portoriku.

Pokémon: První film. Pův. název Pokémon: The First Movie. Mewtwo Strikes Back. Rok výr. 1999, koprodukce s Japonskem, prem. 1. 3. 2001. Mluveno česky. Režie angl. verze Michael Haigney. Úvodní z dosavadních pěti animovaných filmových verzí počítačové hry a televizního seriálu.

Po čem ženy touží. Pův. název What Women Want. Rok výr. 2000, prem. 8. 3. 2001. České titulky. Režie Nancy Meyersová a Bruce Block. Hrají Mel Gibson, Helen Huntová, Marisa Tomeiová, Alan Alda aj. Romantická komedie o chicagském sukničkáři, který náhle získá schopnost číst myšlenky žen.

Bratříčku, kde jsi? Pův. název O Brother, Where Art Thou? Rok výr. 2000, koprodukce s Francií, prem. 22. 3. 2001. České titulky. Režie Joel Coen. Hrají George Clooney, John Turturro, Tim Blake Nelson aj. Dobrodružná komedie s prvky muzikálu o útěku tří vězňů státem Mississippi ve 30. létech, inspirovaná Homérovým Odysseem.

Není král jako král. Pův. název The Emperor's New Groove. Rok výr. 2000, prem. 22. 3. 2001. Mluveno česky. Režie Mark Dindal. Animovaná pohádková komedie studia Walta Disneye o potrestaném pyšném vladaři, inspirovaná kulturou Inků.

Osudové setkání. Pův. název Finding Forrester. Rok výr. 2000, prem. 22. 3. 2001. České titulky. Režie Gus Van Sant. Hrají Sean Connery, Rob Brown, F. Murray Abraham aj. Psychologický film o nadaném černošském mladíkovi z Jižního Bronxu, NY, který se postupně vzájemně ovlivňuje se zchátralým stárnoucím spisovatelem.

Nové čtení o USA (1)

Z týdeníku *Nové knihy* vybral Jan Helbich

Vaško, Jiří: *Money of the World. 3. America.* 690 02 Břeclav: Moraviapress 2000. Historie světových platidel v angličtině. 223 s. Brož. 30 cm. Cena neuvedena. V kazetě všechny 4 díly.

Tichá, Věra: *Jak se žije a myslí po anglicku aneb Co jste možná v učebnici nenašli. Jak se vyhnout nedorozuměním. Britskoamerický svět a jeho obraz v jazyce. Základní britské a americké reálie.* Učebnice pro střední školy. 789 72 Dubicko: Infoa 2000. 191 s. Brož. 19 cm. Dopor. cena 99 Kč.

Freke, Timothy - Renault, Dennis: *Spiritualita severoamerických Indiánů.* Přel. Helena Hartlová. Praha: Aurora. Ostatní údaje neuvedeny. Recenze Tomáš Vučka (Nové knihy 1/2001 str. 25).

Rätsch, Christian: *Indiánské léčivé rostliny.* Základní přehled pro laiky o jejich použití podle ověřených metod. Praha: Volvox Globator 2000. 208 s. Váz. 21 cm. Cena neuvedena.

Johnson, Paul: *Dějiny amerického národa.* Přel. Věra a Jan Lamperovi. Praha: Academia. Ostatní údaje neuvede-

ny. Recenze Jan Trávníček (Nové knihy 6/2001, str. 30). (Netradiční pohled proslulého britského autora boří na téměř 800 stranách dramatickým a čtivým způsobem zavedené mýty).

Tocqueville, Alexis de: *Demokracie v Americe.* Klasické dílo francouzského historika a politika (1805-1859), které napsal 1835 po 18 měsících cest po USA. Z fr. přel. Vladimír Jochman. 2. vyd. Praha: Academia 2001. 630 s. Váz. 21 cm. Dopor. cena 245 Kč.

Vaňková, Ludmila: *Země svobodných, domov smělých.* Napsquaw 2. Druhý díl historického románu o působení "otce českého tisku v Americe" Vojty Náprstka (1826-1894) a jeho milenky Katinky Krákorové zvané Napsquaw v USA (1848-1858). Praha: M. Švarc-Šulc a spol. 2001. 2.vyd. Váz. 139 Kč.

Swoboda, Grzegorz: *Gettysburg 1863.* Jedna z rozhodujících bitev občanské války. Praha: Václav Svojtka & Co 2000. 236 s. Brož. 21 cm. Dopor. cena 129 Kč.

Brand, Max: *Stíhací peruť na Guadalcanalu.* Z angl. přel. Jiří Dejl. Jedna z největších bitev v Pacifiku za druhé světové války. Praha: IŽ 2001. Dotisk 1. vyd. 169 s. 21 cm. Váz. 189 Kč.

Hubáček, Miloš: *Válka končí v Pacifiku. II. Dobývání Okinawy.* Praha: Paseka. Ostatní údaje neuvedeny.

Recenze Robert Kvaček (Nové knihy 5/2001, str. 26).

Janowitzová, Tama: *Otrocí New Yorku.* Z angl. přel. Pavla Horáková. Povědkový cyklus o obyvatelích New Yorku. Praha: Volvox Globator 2000. 220 s. Ed. Na cestě, sv. 34. Váz. 21x15 cm. Cena neuvedena.

Nabízíme členům SPUSA účast v kurzu angličtiny vždy jednou týdně 2 hod. pro mírně pokročilé. Cena pro členy SPUSA 1300,- Kč do konce června. Hlaste se ihned ve Vzdělávacím středisku Rytířská 10, Praha 1, tel.: 24210813 u Štěpánky Maňhalové.

Hvězdy amerického filmu

J a r o 2001

Přednáška č. 1 v úterý 15. května 2001 od 17 do 19 hod.

(June Allyson, Loni Anderson, Pamela Anderson, Ursula Andress, Julie Andrews, Patricia Arquette)

V úterý 5. června 2001 od 17 do 19 hod. rozšířené ukázky z přednášky č. 1 podle výběru posluchačů

Přednáška č. 2 v úterý 12. června 2001 od 17 do 19 hod.

(Lauren Bacall, Carroll Baker, Anne Bancroft, Drew Barrymore, Kim Basinger, Catherine Bell)

V úterý 26. června 2001 od 17 do 19 hod. rozšířené ukázky z přednášky č. 2 podle výběru posluchačů

Přednáší Dr. Jan Helbich v učebně č. 3 SPUSA

Rytířská 10, Praha 1 (2. poschodí)

Vstup a ilustrovaný materiál zdarma.

Všichni jste srdečně zváni!

Klasika a jazz na jednom koncertě

Už jste slyšeli na jednom koncertě skladby Christopa Willibalda Glucka, Bély Bartóka, George Gershwin a také Cole Portera nebo Duke Ellingtona? Já také ne - až 4. února 2001 v kostele Šimona a Judy v Praze, kde hostovaly soubory "The Hunter College High School" z New Yorku.

Pozoruhodná myšlenka, uvést na jednom koncertě klasická díla v podání komorního orchestru a jazzové skladby, mne zaujala natolik, že jsem se dirigenta a uměleckého vedoucího těchto amerických souborů Michaela Stratechuka o přestávce koncertu přímo zeptal. Sympatický čtyřicátník Michael, syn ukrajinských rodičů (otec profesionální houslista, absolvent Vídeňské konzervatoře), který se však narodil a trvale žije v USA, nemluví již ani ukrajinsky, ani rusky. Odpovídá brilantní angličtinou a zcela otevřeně. Vystoupení těchto dvou souborů odlišných žánrů nebylo ani tak režijním záměrem jako spíše možností, aby se žáci jedné slavné průmyslové školy z oblasti New Yorku mohli vypravit na koncertní turné po Evropě společně. A tady zase já musím otevřeně přiznat, že se tento experiment zdařil a koncert jako celek měl v Praze obrovský úspěch a podle očitých svědků byl ještě úspěšnější v Brně. Svědčila o tom pochvalná vyjádření od diváků i bezprostřední souhlasné reakce v průběhu koncertu.

Abych byl úplně přesný, během koncertu se vystřídaly celkem tři soubory. Nejprve vystoupilo klavírní trio, které s mladistvou vehemencí předvedlo 4. část (Allegretto) z klavírního tria e-moll, op. 67 Dmitrije Šostakoviče. Mladí umělci se do zajímavé skladby petrohradského rodáka pustili tak zdařile, že neinformovaný posluchač by nepoznal, že Američané hrají evropského autora. Často se obdivují tomu, že americké mládežnické soubory, které jezdí do Prahy v rámci evropských turné, mívají obvykle na programu celou řadu skladeb evropských autorů. Na tomto koncertu to byl ještě Bartók, Gluck, Hindemith a dva slavní synové ruských, resp. litevských přistěhovalců George Gershwin a Aaron Copland.

Komorní orchestr pod taktovkou přesného a mimořádně pohyblivého dirigenta Michaela Stratechuka, zahájil svoje vystoupení barvitými variacemi "Hoe-Down" z nejslavnější skladby Aarona Coplanda "Rodeo". Následovaly 4 Rumunské tance Bély Bartóka, které pokládám ze nejpůsobivější skladby z repertoáru komorního orchestru. Také se domnívám, že dirigent nezapře svůj ukrajinský původ a tyto tance mu byly naturelem nejbližší. Druhá věta z Gluckovy Symfonie G-dur byla provedena poněkud profesorsky, i když krásné melodie zejména v Andante také pohladily duši posluchače. Paul Hindemith je Američanům blízký zřejmě proto, že od roku 1940 působil v USA na Yaleské univerzitě. Jeho skladby se často objevují na programech koncertů, tentokrát to bylo "Fünf Stücke", pět roztomilých skladbiček, s nimiž si dirigent Stratechuk dokonale pohrával. Ukázkou z bohatého díla George Gershwina byla skladbička "Embraceable You", která nezapřela typickou melodičnost skladeb svého slavného autora. Michael Stratechuk dokázal odlišit charakter jednotlivých skladeb a vedl orchestr k velmi solidnímu výkonu. Přes své mládí působí vyzrálým dojmem. Budeme se těšit, že se s ním brzo opět setkáme, protože se přiznal, že se do Prahy a jejich památek zamiloval a sám se bude snažit co nejdříve přijet znovu.

Na druhou část koncertu byli pražští posluchači (a před nimi už brněnští) zvědaví nejvíce. Překvapení se konalo, ale velice příjemné, o čemž svědčí i fakt, že všichni posluchači vydrželi sledovat s napětím zajímavé skladby až dokonce a odměňovali sólová vystoupení jednotlivých interpretů souhlasným potleskem. Největší úspěch měly skladby "Charlie The Chulo" a "Lament For Javanette" Duje Ellingtona s nádhernými sólovými partiemi klarinetistů, klasické blues "Jeep's Blues" Johnyho Hodgese (skvělý saxofonista, který hrál 36 let u Duke Ellingtona) nebo "Softly With Feeling" Mela Tormeho, v níž se předvedli kytarista Daniel Greco a altsaxofonista Austin Leach. Vynikající byl také trumpetista Clyde Daley ve skladbě Olivera Nelsona "Stolen Moments". Všechny tyto skladby dirigoval Kevin Blancq, sám vynikající trumpetista (což ostatně předvedl sólem v závěrečné skladbě koncertu). Blancq pochází z "kolébky jazzu" New Orleansu, ale dnes již také žije v New Yorku. hrál v orchestrech pod taktovkou Leonarda Bernsteina a Gunthera Schullera, jako sólista absolvoval turné po Spojených státech a Japonsku s Orchestrem Glenna Millera. Svým stylem vystupování připomíná Karla Krautgartnera. Dnes vyučuje na Hunter High School a Queens College hru na trumpetu a řídí komorní soubory.

V závěrečné skladbě koncertu se představily spojené orchestry komorní i jazzový ve skladbě Cole Portera "Begin the Beguine" z hudební komedie "Jubilee" (Jubileum), která měla premiéru v r. 1935 v New Yorku. Posluchače zaujal latinský rytmus a zpětná melodie, které jsou údajně pro tohoto amerického skladatele typické a jeho tvorba patří v USA k evergreenům. Michael Stratechuk se touto skladbou rozloučil s diváky snad nejlépe, jak mohl a sklídl za svůj výkon dlouhotrvající aplaus se třemi návraty.

The Hunter College High School v New Yorku je jednou z progresivních amerických technických škol (na úrovni naší průmyslovky), které se kromě výuky technických předmětů v posledních letech značně intenzivně zaměřují na umělecké, zejména hudební vzdělávání svých absolventů. Někteří z těchto absolventů pak dají přednost profesionální hudební kariéře. (Podobná technická škola v Praze vystupovala v květnu loňského roku, tehdy dokonce s velkým symfonickým orchestrem z Massachusetts.) V oblasti New Yorku se umělecká úroveň této mimoškolní výchovy zvýšila právě s příchodem Michaela Stratechuka v roce 1992. Tento nadějný mladý dirigent vedle dirigování několika velkých instrumentálních souborů rovněž vyučuje komorní hře. V současné době také pracuje na doktorátu na Newyorské univerzitě.

Evropské turné mladých amerických umělců opět zorganizovala cestovní kancelář TERIS 2002, z americké strany byly organizátory společnosti Arts Alive a Perform America. Na jejím místě tohoto Bulletinu uvádíme program vystupování dalších amerických souborů v České republice v letní sezóně 2001.

Ing. Josef Klička

V Bulletinu v letech 1996 - 97 vyšla první část reportáže "Smetanovci v USA", kde jsme sledovali koncertní turné Pražského pěveckého sboru Smetana v Kalifornii. Turné tohoto sboru pokračovalo v únoru a březnu 1996 v Nevadě a Utahu. Zveřejňujeme nyní další pokračování reportáže...

Smetanovci v USA

2. díl

(Pokračování zážitků zpěváků PPS Smetana v Nevadě v Utahu)

Další zajímavé zážitky čekaly české zpěváky na první koncertní zastávce v Nevadě, v pouštním městě Elko. Ale nejprve nebylo vůbec jasné, zda se včas na tento koncert dostaneme. Počasí totiž na rozdíl od krásného jara v Kalifornii si důkladně zařadilo a ke dvoumetrovým sněhovým závějím v pohoří Sierra Nevada přidalo ještě tak silný blizzard, že jediná silnice spojující Kalifornii s Nevadou musila být policejně uzavřena. Ráno po koncertě ve Folsomu jsme tedy musili nejprve volat policii a přesvědčit se, zda vůbec pojedeme. Dopadlo to naštěstí dobře, blizzard se do rána uklidnil a silnice R.50 byla uvolněna, pouze však se sněhovými řetězy. Ty nám pozorní hostitelé zapůjčili pro všechna čtyři auta a tak jsme zaplatili pouze 20,- USD za jejich připevnění. Průjezd četnými serpentínami byl úchvatný, horské vrcholy se před námi vynořovaly v několika horizontech, tyčily se až do výšek okolo 3 300 m, jinde zase hrozily srázy až několik stovek metrů, ideální terény pro lyžaře a desítky sněžných skútrů. Řetězy jsme mohli odmontovat až za hranicemi hlavního města Nevady Carson City, těsně před nájezdem na hlavní nevadskou "highway" R.80. Další cesta byla v podstatě velmi nudná, stále rovná silnice, okolo ní pustina, v pozadí hory - na vzdálenosti 500 km pouze tři větší městečka. Po celodenní jízdě jsme před Convention Center města Elko zastavili asi hodinu před začátkem večerního koncertu.

Koncert v Elko byl velmi příjemný, diváci byli vstřícní, podařilo se nám s nimi navázat dobrý kontakt. Překvapení nás čekalo o přestávce, kdy nás navštívil místní hudebník, který nás oslovil dobrou češtinou. Jmenoval se George Rosenberg, narodil se v Budapešti a dlouho žil v Bratislavě. Přišel si nás poslechnout, protože pro nás zorganizoval ještě jeden koncert v tomtéž městě, při naší zpáteční cestě. Ten se konal přesně o osm dní později a pan Rosenberg na něj přivezl operní zpěvačku Rubiel, kterou naučil dvě české lidové písničky. Tento druhý koncert se konal v místním domově důchodců. Po společném zpěvu se zpěvačkou Rubiel nás obyvatelé domova nechtěli pustit na další cestu, musili jsme se "vykoupit" několika dalšími skladbami.

V Nevadě jsme byli ubytováni opět v rodinách našich hostitelů. Carson City je jedním z nejmenších hlavních měst amerických států (pouhých 35 tis. obyv.) a tak někteří naši hostitelé byli z okolních městeček, od centra dosti vzdálených. Skupinu pěti zpěváků si odvezla ředitelka cestovní kanceláře paní Marian Vassar do Genoa, které je považováno za nejstarší osídlení Nevady - založeno roku 1851 mormony jako obchodní stanice na historické cestě California Trail. Dodnes je zde pietně udržována jakási zájezdní hospůdka, které říkají "Mormon Station Historic Monument". Musíme si uvědomit, že vše, co je v Severní Americe starší než sto let, už je slavnou historickou památkou. A Nevada patří mezi tzv. "mladší" státy - až v roce 1846 se stala 36. státem Unie. V městečku Genoa jsme ta-

ké oslavili svátek svatého Patrika. Dostali jsme všichni (naše pěťce) zelené čapky a zelené motýlky a musili jsme se srdečně oslavě místních Irů zazpívat několik českých lidových písniček.

Téměř všechny americké státy nabízejí turistům krásné horské terény a stovky malebných jezer. Ve většině turistických průvodců jsme se dočetli, že sami Američané považují za nejkrásnější jezero v USA Lake Tahoe, ležící svou polovinou v Nevadě a druhou v Kalifornii. Toto jezero je ledovcového původu, vzniklo přes 25 milióny let a je jedním z nejvýše položených (1898 m n. m.) a nejhlubších jezer (501 m) na celém americkém kontinentě. Na délku měří asi 33 km, šířka je okolo 19 km. Jako prstenec vede okolo břehů dobrá silnice, která se místy přibližuje až k hladině. Na vlastní oči jsme se přesvědčili, že všechny tyto údaje jsou pravdivé a že uváděných 110 km okružní jízdy je skutečně nabitě krásnými výhledy na krajinnou scenérii a na kouzelná městečka. Nejmalebnějším místem při objížděce Lake Tahoe je Emerald Bay (Smaragdová zátoka), která skutečně při správném směru slunečních paprsků září těmi nejkrásnějšími barvami. Vysoká přírodní hráz je čelní ledovcová moréna a právě z jejího hřbetu je krásný výhled na zátoku se dvěma zelenými ostrůvky, které září jako dva smaragdy na modré hladině. Dokazují to také desítky nejruznějších pohlednic, které můžete koupit u každého kiosku nebo u benzínové pumpy. Neméně krásný fotografický záběr se mi podařil, když jsem učinil čelem vzad - tentokrát ovšem na zasněžené svahy Mount Rose, mezi nimiž probleskovaly odkryté žulové stěny. V tomto místě jsme také skutečně potkali nejvíce fotografujících turistů. K dalším místům, která vás přinutí k zastavení, patří Tahoe Vista, Ponderosa Ranch, kde se natáčela řada známých westernů a úspěšný televizní seriál Bonanza a Sand Harbor (Písečný přístav), pozoruhodný krásnou pláží vropubenou obrovskými borovicemi. V létě je zde v provozu 12 veřejných pláží, pěstuje se rybolov, pořádají lodní výlety a v zimě jsou okolní kopce plné lyžařů a sněžných skútrů. Turistům slouží stovky motelů, hotelů a supermarketů, letiště v největším městečku této oblasti South Lake Tahoe, kde jsou i kasina a výškové budovy. Nedaleko městečka Tahoe City na území Kalifornie můžete navštívit další pozoruhodnost - olympijskou vesnici Squaw Valley, vybudovanou speciálně k Zimním olympijským hrám v roce 1960.

Hlavní město Nevady Carson City je neodmyslitelně spojeno se zlatou horečkou 19. století. Také jméno získalo po prospektorovi Kit Carsonovi a bylo vždy základnou pro zlatokopy a hledače stříbra. Celé okolí je poseto svědky někdejší zlatokopecké činnosti - opuštěnými šachtami, těžebními věžemi, kamennými stezkami. Zakonzervovaný život období "zlaté horečky", něco jako skansen zlatokopectví představuje malebné městečko Virginia City asi 30 km odtud. Tehdy v roce 1859 žilo ve stanech a dřevěných chatr-

Smetanovci v USA

pokračování ze strany 7

čích ve Zlatém kaňonu 10 000 mužů, když byly objeveny v okolních horách další zlaté žíly, mělo Virginia City kolem r. 1880 až 25 tisíc obyvatel. Tehdy tu fungovalo 110 saloonů, v sále Piper's Opera House vystupovala dokonce i Sarah Bernhardtová. Dnes je to osada převážně dřevěných domů, ležící při úpatí vyprahlých a zdevastovaných kopců. Většina domů slouží jako obchůdky se suvenýry a dobové saloony k potěše davů turistů. Když zde nejsou turisté, okupují městečko filmaři a natáčejí stále nové westerny. Můžete navštívit muzeum zlatokopectví, muzeum důlní těžby nebo milionářské sídlo Castle důlního barona Roberta Gravesa z roku 1868. Také si můžete v místních novinách za nepatrný poplatek 3,- USD nechat vytisknout na první stranu oznámení o tom, že jste navštívili Virginia City nebo libovolný inzerát.

Největší město Nevady Las Vegas jsme navštívit nemohli, protože leží až v nejjihnější části státu, 700 km od Carson City. Ale v podstatě jsme o nic nepřišli, protože jsme měli koncert v Reno, druhém městě Nevady co do velikosti (v aglomeraci 190 tis. obyvatel) i druhém hráčském středisku Nevady od r. 1931, kdy zde byl zlegalizován hazard. Místní majitelé heren vymysleli jako podivuhodný tahák protismyslný slogan "RENO - největší malé městečko na světě". I zde jsou stovky heren a kasin jako v Las Vegas, můžete tu prohrát libovolné množství peněz. Do kasina jsme se sice podívali, ale bez "dlouhých" peněz vás brzo ten nezvyklý ruch a mraveniště lidí s vypoulenýma očima, kteří jen sázejí a nevnímají nikoho kolem sebe, přestane bavit. A tak celý zábavní průmysl ve mně zanechal pouze dva trvalejší dojmy: obrovský model těžní věže vysoký nejméně 20 m v centrální hale kasina, který se sám pravidelně zapínal a spouštěl všechna kola, kola, zdviže a eskalátory a noční osvětlení kasina Golden Nugget a jeho okolí.

Muzikantsky důležitější zážitky nám přinesly úspěšný koncert v kostele Trinity Episcopal Church v Reno a posléze závěrečný koncert celého našeho turné v Community Center v Carson City. Na tomto koncertu nám záleželo nejvíce, protože ho ve svém domácím prostředí organizoval náš hlavní manažer pan David Bugli a také se nám skutečně podařilo, že obecnost ocenilo náš výkon i správnost jeho výběru. Navíc nás potěšilo, že se tento koncert stal jakýmsi dostaveníčkem našich krajanů z celé Nevady a dokonce se k nám přihlásili i manželé z hlavního města Kalifornie Sacramento, kteří za námi vážili cestu okolo 230 km.

Nevadou jsme projížděli celkem dvakrát, při cestě tam i zpět, ale nejvzdálenějším cílem našeho turné byl stát Utah, kde jsme procestovali jeho severní část od vjezdu do oblasti pouště u Velkého Slaného jezera přes hlavní město Salt Lake City až po Bear Lake (Medvědí jezero), kde jsme pietně vstoupili na území státu Idaho. Koncerty jsme měli ve městech, která jsou sídlem Utah State University: v Loganu, Salt Lake City a v Ogdenu. Všude jsme se setkali s proslulými mormony - však také Utah má přezdívku "Mormon State". Byli jsme ubytováni v mormonských rodinách, v některých případech také získávání do mormon-

ské církve, ale celkem nenásilně, všichni jsme si domů přivezli jako pozornost základní bibli mormonů "Kniha Mormon" v českém překladu a další literaturu. Na toto téma by se dal napsat obsáhlý samostatný článek, ale protože se o mormonech ví u nás velmi málo a většinou jsou názory našich lidí zkreslené, rád bych uvedl aspoň některá základní fakta.

Mormonskou církev (přesný název "Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů") založil prorok Joseph Smith 6. dubna 1830 ve Fayette, stát New York. Smith na základě zjevení anděla Moroniho našel na pahorku Čumorah zlaté desky popsané egyptským písmem, které rozluštil pomocí kamenných brýlí a tento překlad vyšel jako "Kniha Mormon" v témže roce. Josep a jeho bratr byli zastřeleni jako kacíři ve vězení v Illinois. Církev se pak rozštěpila a její největší část přesídlila pod vedením proroka Brigham Younga na západ do Utahu, kde doslova z pouště budovala od r. 1847 honosné hlavní město Salt Lake City. Na této historické cestě "Mormon Trail" budovali i další zajímavé stavby, zejména kostely. Dnes je SLC nejbezpečnějším městem v USA, i když má v aglomeraci s Ogdenem téměř milión obyvatel, městem dokonalé sociální politiky, městem rodiny. Základní články mormonské víry jsou poctivost, spokojená rodina, pracovitost a štedrost. Mormon nesmí pít alkohol a kávu, nesmí kouřit a po celý život je povinen nosit spodní prádlo, které ho chrání před nečistými silami. Toto prádlo musí svléknout pouze při koupání nebo při veřejných sportovních hrách. Stát Utah se svou nádhernou krajinou, všudypřítomnou poctivostí (např. není nutno zamykat auto nebo dům) a vstřícností svých obyvatel je důkazem toho, jak mormonská víra nese v praxi své bohaté ovoce. V posledních letech se z malého provinčního městečka farmářů stala metropole, do níž přicházejí žít lidé ze všech koutů USA. Jdou sem za bezpečím, klidem a čistotou. V USA mají mormoni téměř 3 milióny vyznavačů (další krásné temply a tabernacly byly postaveny např. v Provo, Oaklandu a dalších městech), na celém světě asi 8,5 mil. V České republice je evidováno kolem tisícovky aktivních členů, svoji centrálu mají v Praze, Na Špejchaře. Často můžete potkat dvojice mladých chlapců - misionářů, vždy v černých oblecích a bílých košilích, s povinnými jmenovkami, kteří vás osloví výjimečně i na ulici, ale spíš za vámi přijdou domů. V Utahu jsme potkali několik mladých, chlapců i děvčat, kteří si už svoji povinnou misionářskou činnost odbyli (6 měsíců se učí příslušný jazyk, 18 měsíců trvá jejich misijní pobyt v dané zemi) a ještě dnes mluví poměrně dobře česky.

Ing. Josef Klička

* * *

Dokončení reportáže v příštím čísle BULLETINU.

SPOLEČNOST PŘÁTEL USA

SOCIETY OF FRIENDS OF THE USA

Rytířská 10, Praha 1, 110 00 Czech Republic

Tel.: +420-2-2421 0813, fax: +420-2-2421 5561

e-mail: spusa@mbox.cz, www.czechia.com/spusa

Redakční rada:

J. Bláha, L. Kurell,

Š. Maňhalová, ing. J. Klička,

Dr. J. Helbich, J. Rodr,

P. Krischke

Salt Lake City se rozkládá pod horským masívem Wasatch, který dosahuje výšek až 3 400 m n. m., město leží ve výšce okolo 1 300 m. Právě horské terény Wasatch, protkané četnými lyžařskými sjezdovkami, dráhami pro všechny zimní sporty, lanovkami s kapacitou téměř 9 tisíc lidí za hodinu, stovkami hotelů a rekreačních středisek, budou dějištěm Zimních olympijských her v roce 2002. A na tuto obrovskou sportovní událost se celý Utah již řádně připravuje. Stavebně má město tři výrazné dominanty. Pozoruhodná budova kapitolu - Utah State Capitol Building - leží na pahorku na severním okraji, je postavena v klasicistním korintském slohu z mramoru a žuly a z její věže je nádherný výhled na celé město. Druhá dominanta vyrůstá z mormonské Temple Square v centru města a je jí obrovský chrám Temple. Je postaven ve slohu tzv. mormonské gotiky, se šesti věžemi, z nichž nejvyšší dosahuje výšky 62 m a vypadá spíš jako pohádkový zámek než kostel. Chrám byl vybudován v letech 1853 - 1893. Třetí dominantou je výšková centrální administrativní budova mormonské církve LDS Church Office Building, z jejíhož 26. patra máte nejlepší vyhlídku a zaručené fotografické záběry celého města a okolních hor.

Na tomto místě je také nutno vysvětlit rozdíl mezi Templem a Tabernaclem. Do Temple mají povolen vstup pouze ormoní (musí se prokazovat odznakem nebo legitimací), jinověrcům je vstup absolutně zakázán!! Můžete však navštívit Tabernacle (Svatostánek), který bývá postaven poblíž Temple a slouží většinou k hudebním produkcím, zejména ke zpěvu a vždy v něm najdete kvalitní varhany a vynikající akustiku! Tabernacle v SLC byl postaven v r. 1867 a je zřejmě ze všech největší. Má tvar obrovského vajíčka (střecha má rozměry 75 x 45 m), krovky z lepených dřevěných vazníků přes celou šířku prostoru, kapacitu 6 500 míst a obrovské varhany, jedny z největších v USA? které mají 11 tisíc píšťal. Je hlavním působištěm slavného mormonského smíšeného sboru Tabernacle Choir, který dnes registruje 375 zpěváků a byl založen již v roce 1850. Tento sbor zkouší dvakrát týdně, jedna zkouška, a to každý čtvrtek večer od 20. hodiny je přístupná veřejnosti. A zde jsme se dočkali jednoho z vrcholných zážitků celého našeho zájezdu. Přišli jsme na zkoušku spolu asi se třemi stovkami dalších posluchačů a turistů a přesvědčili se, jak zní mohutné chorály v podání tak obrovského chóru. Jejich zkouška měla trvat dvě hodiny, ale šedovlasý sbormistr ji ukončil o půl hodiny dříve, přivítal sbor z České republiky a vyzval nás, abychom si přišli zazpívat k nim, pod obrovské varhany. Výzvu jsme samozřejmě přijali, i když se značnými obavami, jak bude v obrovském sále znít našich 26 hlasů proti jejich asi 330. Ale znělo!! Akustika je tak vynikající,

že jsme nepotřebovali ani mikrofony! Američtí kolegové nás odměnili srdečným potleskem a na památku jsme každý dostali kazetu s jejich nahrávkou.

Úplným vrcholem našeho koncertního turné byl slavnostní gala-koncert v Maurice Abravanel Hall v SLC 12. 3. 1996. Přesné datum je velice důležité, protože tímto koncertem si stát Utah připomněl stoleté výročí připojení k Unii. Podle jeho termínu bylo vlastně časově přizpůsobeno celé naše turné. Organizátor koncertu Dr. Will Kesling si pozval k účinkování 15 školních pěveckých sborů z různých univerzit Utahu, Nevady, ale také až z Idaho nebo Wyomingu - celkem přes tisíc zpěváků - a osobně je dirigoval! Většinou se jednalo o mohutné církevní skladby evropských autorů (Mozart, Brahms, Palestrina). Mezi těmito sbory o několika stovkách mladých hrdel dostala naše malá skupinka příležitost vystoupit samostatně - provedli jsme "zlatý hřeb" našeho programu, pětidílnou suitu Zdeňka Lukáše "Jaro se otvírá", s velice slušným úspěchem. Na tomto koncertě jsme měli podle střídmého odhadu 2 700 posluchačů. (Celkem na všech vystoupeních našeho turné dohromady okolo 6 400 posluchačů.) Finálovým číslem gala-koncertu byla "Ouvertura 1812" Petra Ijiče Čajkovského, ve které zpívaly všechny přítomné sbory (my jsme dostali noty dva dny před koncertem) a stala se přímo triumfem dirigentského umění Dr. Keslinga! Celá slavnostní atmosféra v Maurice Abravanel Hall na nás velmi silně zapůsobila.

Ještě mnoho zajímavých příhod by se dalo vybrat z vystoupení našich zpěváků v USA, ale na závěr dejme slovo novináři Johnstonovi z Utahu: "Je-li hudba univerzálním jazykem, pak lidský hlas je univerzálním nástrojem. Nic nedokáže překlenout oceány tak, jako zvuk zpěvu, především sborového. Alespoň tak to asi bylo myšleno, když se v Lagonu představil Pražský pěvecký sbor Smetana, aby nabídl sbor liturgických zpěvů, českých písní, lehčích klasických děl a pár veselých překvapení zpívaných v angličtině. Zvuk sboru byl překvapivý ve své disponovanosti a zdrženlivosti, obdobně jako tomu je u mužských sekcí sboru Tabernacle (Salt Lake City). Tento amatérský sbor zpíval uctivě, zbožně a kontrolovaně a vyvaroval se v plně zvládnutých partech obvyklé vojenské ráznosti, jež se objevuje u tolika mužských sborů, aby nabídl hloubku lidského hlasu přizpůsobenou myšlence a výrazu. ... Čeští zpěváci vystupňovali své vystoupení celým tuctem čísel a capella, jež provedla posluchače celým tuctem nálad, od latinského zpěvu a anglicky zpívané "The Lord's Prayer" od Harryho Pickarda až k pěvecký novinkám v různých jazycích. Nejpřirozeněji - jako doma - působilo 30 zpěváků, když zpívali sborová díla Bedřicha Smetana, zakladatele české národní hudby. Po několika mezinárodních lidových písních z Itálie a Ruska uzavřel pěvecký sbor Smetana svůj program písní "Tis the Gift to be simple". Po zastávce v Salt Lake City se vydá sbor na zpáteční cestu k mořskému pobřeží přes Reno a San Francisco. Potom už je čeká návrat domů a každodenní práce. Pro sbor Smetana je sborová hudba